

Sygn. akt VI P 323/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 roku.

Sąd Rejonowy Gdańsk- Południe w Gdańsku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący : SSR Paula Markiewicz

Protokolant : sek. sąd. Mirosława Marszałek

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016 roku w Gdańsku

sprawy z powództwa A. G. (PESEL (...))

przeciwko G. K. (NIP (...))

o ryczałty za nocleg

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda A. G. na rzecz pozwanego G. K. kwotę 1.800 złotych (tysiąc osiemset złotych i 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI P 323/15

UZASADNIENIE

Powód A. G. pozwem z dnia 22 kwietnia 2015 roku wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego G. K. kwoty 32.600 złotych z tytułu ryczałtów za nocleg za okres od dnia 27 kwietnia 2012 roku do dnia 13 lutego 2015 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż był zatrudniony u pozwanego na podstawie umowy o pracę. W okresie zatrudnienia pozwany nie wypłacał na jego rzecz ryczałtów za nocleg, mimo iż wypłatę powyższych świadczeń przewidują obowiązujące przepisy prawa. Powód podkreślił, iż pracodawca nie zapewnił mu możliwości noclegu w innym miejscu niż kabina pojazdu, dlatego też zgłoszone przez niego roszczenie zasługuje na uwzględnienie. Powód podkreślił, iż ryczałty za nocleg pełnią odrębne funkcje i stanowią odrębne składniki wynagrodzenia kierowcy niż wypłata diet, które to należności pokrywają jedynie koszty żywienia oraz inne drobne wydatki. Powód podał, iż bez znaczenia w tym zakresie pozostaje również pisemna zgoda kierowcy na bezpłatne spędzanie noclegów w kabinie ciężarówki. Nie obowiązują również wpisane do umów o pracę albo do regulaminu wynagradzania, zapisy że nocleg w kabinie oznacza zapewnienie kierowcy odpowiedniego bezpłatnego noclegu. Ustalenie ryczałtu w kwocie niższej niż minimalna kwota wynikająca z obowiązującego w tej mierze Rozporządzenia również nie ma zastosowania. Sąd Najwyższy przesądził bowiem wyraźnie, że takie działanie pracodawcy jest zupełnie nieskuteczne. Pracodawcy nie mogą pogarszać bowiem warunków placowych kierowców i obniżać ryczałty za noclegi albo w ogóle ich nie wypłacać. Mogą to uregulować jedynie korzystniej dla pracowników niż to wynika z przepisów prawa. Powód podał, iż nie kwestionuje faktu wypłaty przez pozwanego diet, zgodnie z Regulaminem Płac, jednakże ryczałty za nocleg pełnią odrębne funkcje i powinny stanowić odrębne składniki wynagrodzenia kierowcy niż wypłata diet, które pokrywają koszty żywienia oraz inne drobne wydatki, gdyż jest to zupełnie inna sprawa niż zapłata przez pracodawcę należności za nocleg podczas podróży służbowych. (k. 2-5v)

Pozwany K. K. w odpowiedzi na pozew z dnia 1 lipca 2015 roku wniósł o oddalenie powództwa, jako w całości bezzasadnego, jak również o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm

przepisanych, w wymiarze nie niższym niż dwukrotność stawki minimalnej, mając na uwadze stopień skomplikowania sprawy oraz odległość siedziby pełnomocnika pozwanego do sądu orzekającego.

W uzasadnieniu pozwany podał, iż powód wykonywał w okresie zatrudnienia liczne przewozy międzynarodowe. Podczas ich realizacji pracodawca nie narzucał pracownikowi miejsc postojów- parkingów, wskazane jedynie było, iż powinny być one dobrze oświetlone i monitorowane, aby unikać ryzyka kradzieży pojazdu i naczepy z ładunkiem. Pozwany zapewniał również powodowi nocleg w kabinie pojazdu, specjalnie przystosowanej do tego celu. Pojazdy używane przez powoda wyposażone były w leżankę, ogrzewanie postojowe, klimatyzację, lodówkę oraz schowki. Powód w okresie zatrudnienia u pozwanego nie korzystał z noclegów poza kabiną ciągnika siodłowego, nie przedstawiał również żadnych rachunków za nocleg poza kabiną, nie skarżył się też na warunki odpoczynku, jakie zapewniał pozwany. Pozwany podkreślił, iż ryczałt za nocleg ma zgodnie z obowiązującymi przepisami rekompensować pracownikowi poniesione faktycznie przez niego koszty, a zatem dotyczy sytuacji faktycznego skorzystania przez pracownika z noclegu w hotelu.

Skoro zaś powód nie korzystał nigdy z noclegu poza kabiną pojazdu, to godził się na taką formę oraz warunki odpoczynku, co wyłącza możliwość dochodzenia przez niego jakiegokolwiek rekompensaty za brak noclegu w hotelu, tym bardziej iż takie zasady obowiązywały u pracodawcy i były powodowi znane. Pozwany podkreślił, iż ryczałt za nocleg to świadczenie celowe na pokrycie faktycznych kosztów noclegu, a nie jakakolwiek rekompensata za brak odpowiedniego komfortu noclegu. W ocenie pozwanego ryczałt za nocleg należy się tylko wtedy, gdy kierowca świadomie skorzystał z możliwości noclegu w kabinie, lecz poza nią i poniósł z tego tytułu odpowiednie koszty. Brak poniesienia kosztów noclegu poza kabiną wyłącza zatem możliwość domagania się wypłaty ryczałtu. (k. 24-27)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód A. G. został zatrudniony u pozwanego G. K. począwszy od dnia 1 stycznia 2010 roku na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny 3-miesiący tj. do dnia 31 marca 2010 roku, na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego, za wynagrodzeniem 1.317 złotych brutto oraz dodatkowo wraz ryczałtem za nadgodziny, dni świąteczne i pracę w porze nocnej w wysokości 783 złotych brutto.

Następnie strony w dniu 1 kwietnia 2010 roku zawarły kolejną umowę o pracę na czas określony do dnia 31 marca 2013 roku, na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego.

W treści powyższej umowy strony wskazały, iż powód będzie otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1.317 złotych brutto oraz ryczałt za nadgodziny, dni świąteczne i pracę w porze nocnej w wysokości 783 złotych brutto.

Następnie w dniu 1 kwietnia 2013 roku strony zawarły kolejną umowę o pracę na czas określony do dnia 31 marca 2015 roku, na podstawie której powód został również zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego.

W treści powyższej umowy strony wskazały, iż powód będzie otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1.600 złotych brutto oraz ryczałt za nadgodziny, dni świąteczne i pracę w porze nocnej w wysokości 1.000 złotych brutto.

Począwszy od dnia 1 maja 2013 roku ryczałt za nadgodziny, dni świąteczne i pracę w porze nocnej przysługujący powodowi wynosił kwotę 800 złotych brutto.

Umowa o pracę łącząca strony uległa rozwiązaniu z dniem 13 lutego 2015 roku za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę.

W okresie zatrudnienia powód wykonywał obowiązki kierowcy w transporcie międzynarodowym. Powód wykonywał przewozy na terenie N. oraz P..

Powód w trakcie tras spał w kabinie pojazdu wyposażonej w miejsce do spania.

Powód nie korzystał w tym okresie z noclegów w hotelu.

W okresie wyjazdów zdarzały się dni przestoju.

Zgodnie z § 8 ust. 2-4 Regulaminu Płac, obowiązującego u pozwanego w okresie zatrudnienia powoda, w przypadku odbywania podróży służbowej pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny na pokrycie wszelkich kosztów związanych z podróżą służbową, w kwotach uwzględniających cel i trasę przejazdu, z podziałem na strefy. Stawki tegoż ekwiwalentu określone są w aneksie do niniejszego Regulaminu.

Warunkiem wypłaty należności z tytułu podróży służbowej jest przedłożenie w terminie 7 dni od zakończenia podróży prawidłowo wypełnionego dokumentu stanowiącego rozliczenie delegacji, wedle wzoru stosowanego w przedsiębiorstwie.

Zgodnie z aneksem do Regulaminu Płac z dnia 20 marca 2009 roku zostały ustalone zryczałtowane stawki na rzecz pracowników z tytułu podróży służbowych.

Na trasie z H. :

- 40 I strefa- 70 Euro (ładunek w jednym kierunku), 100 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 40 II strefa - 80 Euro (ładunek w jednym kierunku), 110 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 40 III strefa - 90 Euro (ładunek w jednym kierunku), 120 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 I strefa – 105 Euro (ładunek w jednym kierunku), 120 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 II strefa – 115 Euro (ładunek w jednym kierunku), 125 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 III strefa – 125 Euro (ładunek w jednym kierunku), 130 Euro (ładunek w dwa kierunki),

Na trasie z B. j.w plus 20 Euro.

Zgodnie z aneksem do Regulaminu Płac z dnia 1 października 2010 roku zostały ustalone następujące zryczałtowane stawki na rzecz pracowników z tytułu podróży służbowych.

Na trasie z H. :

- 40 I strefa- 80 Euro (ładunek w jednym kierunku), 110 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 40 II strefa - 90 Euro (ładunek w jednym kierunku), 120 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 40 III strefa - 100 Euro (ładunek w jednym kierunku), 130 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 I strefa – 115 Euro (ładunek w jednym kierunku), 130 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 II strefa – 125 Euro (ładunek w jednym kierunku), 135 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 III strefa – 135 Euro (ładunek w jednym kierunku), 140 Euro (ładunek w dwa kierunki),

Na trasie z B. j.w plus 25 Euro.

Począwszy od dnia 1 września 2011 roku zryczałtowane stawki z tytułu podróży służbowych kształtowały się następująco :

- 40 I strefa- 90 Euro (ładunek w jednym kierunku), 120 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 40 II strefa - 100 Euro (ładunek w jednym kierunku), 130 Euro (ładunek w dwa kierunki),

- 40 III strefa – 110 Euro (ładunek w jednym kierunku), 140 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 I strefa – 125 Euro (ładunek w jednym kierunku), 140 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 II strefa – 135 Euro (ładunek w jednym kierunku), 150 Euro (ładunek w dwa kierunki),
- 2x 20 III strefa – 145 Euro (ładunek w jednym kierunku), 160 Euro (ładunek w dwa kierunki),

Na trasie z B. j.w plus 30 Euro.

Powyższe należności zostały skalkulowane mając na uwadze długość trasy kierowcy, jak również ilość przewożonych kontenerów.

Powód z powyższymi regulacjami został zapoznany, jak również wyraził zgodę na ich obowiązywanie w stosunku do jego osoby począwszy od momentu jego zatrudnienia u pozwanego.

W tym przedmiocie powód w dniu 1 stycznia 2010 roku złożył oświadczenie na piśmie, iż wyraża zgodę na rozliczenie ryczałtowe – miesięczne diet i noclegów krajowych i zagranicznych obejmujące ogólną kwotę należności określoną liczbą dni podróży służbowej w wysokości ustalonej przez pracodawcę.

Powód otrzymał w okresie zatrudnienia należności z tytułu podróży służbowych, określone wyżej.

Powyższe zawierały należności zarówno z tytułu diet, jak również ryczałtów za noclegi.

(Dowód : umowy o pracę- k. 8-10, Regulamin Płac- k. 45-48, pismo z dnia 1 stycznia 2008 roku- k. 49, aneksy do Regulaminu Płac- k. 50-52, oświadczenie- k. 53, listy płac wraz z przelewami- k. 54-113, polecenia wyjazdów służbowych- k. 113-302v, wydruk dot. opłat drogowych- k. 344-370v, zeznania świadka M. G.- k. 377 (nagranie 00:05:04- 00:13:38), zeznania świadka K. D. -k. 377-378 (nagranie 00:13:45-00:29:14), zeznania powoda A. G.- k. 379 (nagranie 00:31:02- 00:38:23), zeznania pozwanego G. K.- k. 379-380 (nagranie 00:38:33-00:52:27), akta osobowe pracownika)

Sąd zważył co następuje :

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w toku postępowania oraz zeznania świadków w osobach M. G. oraz K. D., jak również stron postępowania.

Sąd dał wiarę powyższym zeznaniom w zakresie w jakim niniejsze stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

W ocenie Sądu mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności w postaci zeznań świadków, jak również stron postępowania przyjąć należało, iż wynagrodzenie powoda w okresie spornym składało się z wynagrodzenia zasadniczego, ryczałtów za godziny nadliczbowe, dni świąteczne i pracę w porze nocnej. Do tego pracownikowi przysługiwała należność zryczałtowana z tytułu podróży służbowych. Powyższa należność zawierała w sobie świadczenia zarówno z tytułu diet, jak również ryczałtów za noclegi.

W ocenie Sądu takowe ustalenie należało wysnuć z oceny wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie, w szczególności z treści dokumentacji źródłowej zgromadzonej w aktach sprawy, jak również aktach osobowych pracownika.

W tym zakresie świadek M. G. wskazał, iż pracownicy otrzymywali wynagrodzenie zasadnicze oraz zryczałtowane tj. zależne od strefy. Świadek zaprzeczył natomiast, aby pracownikom przysługiwały należności z tytułu podróży służbowych. Okoliczność ta została jednak potwierdzona pozostałym materiałem dowodowym sprawy, w szczególności złożoną do akt sprawy dokumentacją źródłową, z której fakt wypłaty tychże należności wynika. Mając

powyższe na uwadze twierdzenia świadka w tym zakresie nie zasługiwały na uwzględnienie. Podobnie okoliczność, iż stawki za podróże służbowe pracowników- tzw. strefy wynikały z uzgodnień ustnych stron. W tym bowiem przedmiocie materiał dowodowy sprawy potwierdził, iż powyższe wynikały z Aneksów do Regulaminu Płac obowiązującego u pozwanego K. K., z którymi pracownicy byli na bieżąco zapoznawani.

Świadek K. D. potwierdził fakt wypłaty na rzecz pracowników - kierowców należności w postaci wynagrodzenia zasadniczego, jak również ryczałtów za godziny nadliczbowe, nocne oraz świąteczne. Wskazał również na okoliczność otrzymywania przez pracowników wynagrodzenia za wyjazdy w ramach tzw. stref, których wysokość zależała od długości trasy, jak również przewożonego ładunku. W ocenie świadka powyższa należność stanowiła jednak wyłącznie dodatkowe wynagrodzenie za wykonaną pracę, w ramach powyższej nie zawierały się natomiast należności z tytułu podróży służbowych- w tym ryczałty za nocleg. Świadek zaprzeczył również, iż kiedykolwiek pracodawca wskazał jakie należności i z jakich tytułów powyższa wypłata pokrywała. W ocenie Sądu twierdzenia świadka kłócą się jednak z pozostałym materiałem sprawy, a co za tym idzie nie zasługują w tym zakresie na uwzględnienie. Pozostają one bowiem w sprzeczności z Regulaminem Płac oraz Aneksami do niniejszego, jak również z zeznaniami pozwanego K. K..

Powód A. G. potwierdził, iż otrzymywane przez niego wynagrodzenie składało się z najniższej krajowej- wynagrodzenia minimalnego, do tego otrzymywał on ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych oraz świątecznych. Oprócz tego, zgodnie z Regulaminem obowiązującym u pozwanego, przysługiwała mu zryczałtowana należność za tzw. kursy. W jego ocenie powyższa kwota miała pokrywać wyłącznie świadczenia z tytułu podróży służbowych tj. diet, niniejsza zaś nie zawierała w sobie należności z tytułu ryczałtów za nocleg.

Pozwany K. K. potwierdził fakt, iż wszyscy pracownicy, w tym powód znali warunki ich zatrudnienia, w szczególności wynikające z Regulaminu Pracy i Wynagradzania, fakt zapoznania się z powyższymi dokumentami potwierdzali również podpisaniami.

W/w wskazał, iż wynagrodzenie powoda oraz świadków składało się z wynagrodzenia w wysokości najniższej krajowej, nadto ryczałtu za godziny nadliczbowe, pracę w porze nocnej, dni świąteczne oraz nadgodziny. Nadto pozwany wskazał, iż z Regulaminu Wynagradzania wynikała dodatkowo wypłata na rzecz pracowników w postaci zryczałtowanych należności z tytułu podróży służbowych. W ramach powyższej zawierały się świadczenia z tytułu diet oraz ryczałtów za nocleg. W/w podał, iż przy przyjęciu do pracy powyższą informację pracownikom przekazywał, a co za tym idzie mieli świadomość czego powyższa zryczałtowana wypłata dotyczy. Podkreślić należy, iż zeznania pozwanego znajdują pełne potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym sprawy, w szczególności w obowiązującym w tym zakresie Regulaminie Płac, jak również Aneksach do niniejszego.

Wskazać należy, iż powyższy Regulamin Płac wyraźnie w tym zakresie stanowił, iż w przypadku odbywania podróży służbowej pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny na pokrycie wszelkich kosztów związanych z podróżą służbową, w kwotach uwzględniających cel i trasę przejazdu, z podziałem na strefy. Stawki tegoż ekwiwalentu określone są w aneksie do niniejszego Regulaminu. Warunkiem wypłaty należności z tytułu podróży służbowej jest przedłożenie w terminie 7 dni od zakończenia podróży prawidłowo wypełnionego dokumentu stanowiącego rozliczenie delegacji, wedle wzoru stosowanego w przedsiębiorstwie.

Zgodnie z aneksami do Regulaminu Płac z dnia 20 marca 2009 roku, z dnia 1 października 2010 roku oraz z dnia 1 września 2011 roku, przyjętymi do stosowania przez powoda, na każdym bowiem znajdują się jego podpisy, zostały ustalone zryczałtowane stawki z tytułu podróży służbowych odbywanych przez pracowników. Powyższe zostały skalkulowane przez pozwanego mając na uwadze strefy (odległości) do których pracownicy odbywali podróże, jak również wielkość przewożonego ładunku.

W zakresie prowadzonych rozważań na uwagę zasługuje treść oświadczenia złożonego przez powoda w dniu 1 stycznia 2010 roku, w którym wyraźnie wskazał on, iż wyraża zgodę na taki sposób rozliczeń z tytułu podróży służbowych tj. na rozliczenie ryczałtowe – miesięczne diet i noclegów krajowych i zagranicznych obejmujące ogólną

kwotę należności określoną liczbą dni podróży służbowej w wysokości ustalonej przez pracodawcę. (akta osobowe pracownika- oświadczenie z dnia 1 stycznia 2010 roku)

Dokumenty zgromadzone w toku postępowania zostały przez Sąd uznane za wiarygodne w rozumieniu art.245 k.p.c., albowiem ich treść i autentyczność nie budziły wątpliwości i nie były kwestionowane przez strony.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2016 roku (k. 378) Sąd na mocy art.217§2 k.p.c. w zw. z art.227 kpc oddalił pozostałe wnioski dowodowe strony powodowej sprecyzowane w pozwie (k. 2-2v), albowiem okoliczności istotne z punktu widzenia przedmiotu postępowania zostały potwierdzone zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności przedłożoną do akt dokumentacją źródłową. Tym samym dowody znajdujące się w sprawie były wystarczające do dokonania rozstrzygnięcia w sprawie.

Rozważając zasadność zgłoszonego w sprawie powództwa w pierwszej kolejności należało mieć względzie, iż zgodnie z art.21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o czasie pracy kierowców (t.j. Dz.U.2012.1155 ze zm.), kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

W myśl zaś art.77⁵§ 1 kp pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Stosownie do art.77²§2 kp, minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju - walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Z kolei w myśl art.77⁵§3 kp, warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Zgodnie z art.77⁵§4 kp, postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2. Natomiast stosownie do treści art.77⁵§5 kp, w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2.

W tym miejscu zauważyć należy, iż w spornym okresie tj. do dnia 1 marca 2013 roku kwestia należności z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju unormowana była przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. 2002.236.1991, ze zm.).

Stosownie do treści §2 tegoż Rozporządzenia, z tytułu podróży, odbywanej w terminie i w państwie określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują:

1)diety;

2)zwrot kosztów:

a)przejazdów i dojazdów,

b)noclegów,

c) innych wydatków, określonych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

W myśl §9 ust.1 Rozporządzenia, za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. Zgodnie z §9 ust.2 Rozporządzenia, w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. Stosownie do treści §9 ust.3 rozporządzenia, w uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów za nocleg w hotelu, stwierdzonych rachunkiem, w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1. Natomiast zgodnie z §9 ust.4 rozporządzenia, przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg.

W spornym okresie kwestię zaś podróży służbowych na terenie kraju regulowało Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na terenie kraju. (Dz.U. 2002.236.1990, ze zm.).

Zgodnie z § 3 powyższego Rozporządzenia z tytułu podróży odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę pracownikowi przysługują diety oraz zwrot kosztów:

- 1) przejazdów;
- 2) noclegów;
- 3) dojazdów środkami komunikacji miejscowej;
- 4) innych udokumentowanych wydatków, określonych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

Z kolei § 4 ust. 1 powyższego Rozporządzenia stanowił, iż dieta jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży i wynosi 23 zł za dobę podróży.

W myśl zaś § 7 ust. 1 – 4 za nocleg w hotelu lub innym obiekcie świadczącym usługi hotelarskie pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem. Pracownikowi, któremu nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku, o którym mowa w ust. 1, przysługuje ryczałt za każdy nocleg w wysokości 150% diety. Ryczałt za nocleg przysługuje wówczas, gdy nocleg trwał co najmniej 6 godzin pomiędzy godzinami 21 i 7. Zwrot kosztów noclegu lub ryczałt za nocleg nie przysługuje za czas przejazdu, a także jeżeli pracodawca uzna, że pracownik ma możliwość codziennego powrotu do miejscowości stałego lub czasowego pobytu.

Począwszy od dnia 1 marca 2013 roku kwestia należności z tytułu podróży służbowych uregulowana jest w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.2013.167).

W myśl §2 tegoż Rozporządzenia, z tytułu podróży krajowej oraz podróży zagranicznej, odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują:

- 1) diety;
- 2) zwrot kosztów:
 - a) przejazdów,
 - b) dojazdów środkami komunikacji miejscowej,

c)noclegów,

d)innych niezbędnych udokumentowanych wydatków, określonych lub uznanych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

W tym zakresie § 7 ust. 1 stanowi, iż dieta w czasie podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi 30 zł za dobę podróży.

Natomiast stosownie do § 8 tegoż Rozporządzenia, za nocleg podczas podróży krajowej w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie wyższej za jedną dobę hotelową niż dwudziestokrotność stawki diety (ust.1), W uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów noclegu stwierdzonych rachunkiem w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1 (ust.2).

Pracownikowi, któremu nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku, o którym mowa w ust. 1, przysługuje ryczałt za każdy nocleg w wysokości 150% diety (ust.3).

W myśl zaś § 16 tegoż Rozporządzenia za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. (ust. 1) W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. (ust. 2) W uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów za nocleg, stwierdzonych rachunkiem, w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1.(ust. 3) Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewniają pracownikowi bezpłatny nocleg. (ust. 4)

Przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy należy mieć na względzie, iż – jak wskazano – stosownie do art.77⁵§3 kp, warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania.

Zgodnie z treścią art.77⁵§4 kp, postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2.

Bezsprzecznie pozwany należy do zakresu podmiotowego pracodawców, o którym mowa w art.77⁵§3 kp.

Warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej mogły zatem być uregulowane w Regulaminie Wynagradzania (Płac), jaki w okresie spornym obowiązywał u pozwanego.

Rozważając, czy możliwym było ustalenie w treści powyższej regulacji wysokości należności z tytułu podróży służbowych wskazać trzeba, iż postanowienia powyższych nie mogą jedynie ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2 art. 77⁵§4 kp.

Powyższe oznacza zatem, że w umowie, czy też Regulaminie Wynagradzania, jak w niniejszym przypadku, wskazana wysokość diety nie może być niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, tj. w spornym okresie - 23 zł, a począwszy od dnia 1 marca 2013 roku - 30 złotych.

Konstrukcja tego przepisu wskazuje, że obejmuje on swoim zakresem wysokość diety, która nie może być ustalona w wysokości niższej niż wynikająca z przepisów Rozporządzenia.

Natomiast w odniesieniu do kwoty ryczałtu za nocleg ograniczenia takiego nie wprowadzono.

W umowie o pracę, czy też w Regulaminie Wynagradzania strony mogły więc uregulować kwestię należności z tytułu podróży służbowych w sposób odmienny niż wynikający z Rozporządzeń – za wyjątkiem diety, która nie mogła być niższa niż dieta w podróży służbowej na obszarze kraju określona dla sfery budżetowej.

W umowie o pracę, czy też w Regulaminie Wynagradzania mogła więc zostać określona dieta z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w wysokości jednak nie niższej niż 23 zł, a następnie 30 złotych.

Okoliczność, iż strony ustaliły stałą (zryczałtowaną) wysokość należności z tytułu podróży służbowych nie stoi zatem w sprzeczności z dyspozycją art.77⁵§3 kp. Po raz kolejny podkreślić trzeba, iż należności obejmowały nie tylko diety w rozumieniu kosztów podróży. Powyższe obejmowały bowiem koszty z tytułu odbywanych przez pracownika podróży służbowych (ogólnie) tj. z tytułu diet i ryczałtów za noclegi, czego powód miał pełną świadomość, składając w tym przedmiocie stosowne oświadczenie z dnia 1 stycznia 2010 roku.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż ustalone pomiędzy stronami warunki zwrotu kosztów podróży służbowych odbywanych przez powoda nie są mniej korzystne niż przepisy powszechne w zakresie minimalnych kosztów wyżywienia - art.77⁵§4 kp i ryczałtu za nocleg - (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2015 roku, II PK 248/14).

W realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw do przyjęcia, że kwoty zryczałtowane wynikające z aneksów do Regulaminu Płac, a co za tym idzie faktycznie wypłacane na rzecz powoda (dokumenty źródłowe – k. 113-302v) były niższe niż przysługujące pracownikowi należności z tego tytułu na podstawie art.77⁵§4 kp w związku z Rozporządzeniem z dnia 19 grudnia 2002 roku oraz z dnia 29 stycznia 2013 roku.

W tym zakresie powód w toku prowadzonego postępowania nie wskazywał również kiedykolwiek, iż nie otrzymał od pracodawcy zryczałtowanych należności z tytułu podróży służbowych, objętych powołanymi wyżej Aneksami. Powyższe potwierdzają również dokumenty źródłowe złożone do akt sprawy. (dokumenty źródłowe – k. 113-302v)

W ocenie Sądu okoliczności związane z ewentualnymi przestojami, jakie miały miejsce w okresie wyjazdów powoda oraz świadków przesłuchanych w toku postępowania, nie miały znaczenia sprawie, nie mogły również prowadzić do odmiennych ustaleń Sądu. W tym zakresie bowiem w/w ograniczyli się do wskazania powyższej okoliczności, bez jakiegokolwiek udowodnienia powyższej, w szczególności w zakresie ich okresów, czy też dat. W konsekwencji powyższe nie mogło podważać prawidłowości rozliczeń stron w zakresie podróży służbowych powoda, wynikających z przedłożonych druków poleceń wyjazdu służbowego.

Wskazać należy, iż w niniejszej sprawie nie można również odwoływać się do art.77⁵§5 kp, bowiem jest to uprawnione dopiero wówczas, gdy Regulamin Wynagradzania lub umowa o pracę nie zawierają postanowień, o których mowa w art.77⁵§3 kp, czyli kwot należności dotyczących podróży służbowych (ibidem).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art.77⁵§3 i 4 kp oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należnych na rzecz strony pozwanej została ustalona w oparciu o §11 ust.1 pkt 2 w zw. z §6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W tym zakresie Sąd zasądził powyższe koszty w stawce minimalnej tj. 1.800 złotych.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do zasądzenia dwukrotności tejże stawki, zgodnie z wnioskiem zawartym w odpowiedzi na pozew, albowiem w ocenie Sądu przedmiot sprawy, jak również przebieg postępowania sądowego powyższego nie uzasadniał.

Zdaniem Sądu sprawa miała charakter skomplikowanego, w sprawie miały miejsce jedynie dwa posiedzenia Sądu. Nadto odległość z Kancelarii pełnomocnika pozwanego (z G. do G.) nie uzasadniała twierdzeń odnośnie znacznej odległości powyższej do siedziby tutejszego Sądu.

O powyższym orzeczono w punkcie II wyroku.